

Izješće o tijeku pregovora između predstavnika Vlade Republike Hrvatske i Mol Hungarian Oil and Gas Plc

Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 14. veljače 2008. godine osnovano je Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za pregovore s MOL Hungarian Oil and Gas Plc o izmjenama i dopunama Ugovora o međusobnim odnosima dioničara koji se odnosi na INA- Industriju nafte d.d.

Povjerenstvo je osnovano iz razloga što je u međudioničarskom Ugovoru (shareholder agreement) navedeno da kada Republika Hrvatska padne ispod 50% u vlasništvu INA-Industrija nafte d.d. - moraju se redefinirati prava dioničara potpisnika ugovora tj. mora se redefinirati sam Ugovor.

Zakon o privatizaciji INA- Industrija nafte d.d. (NN 32/02), predviđa pet oblika privatizacije od kojih su četiri već konzumirana (1. prijenos bez naknade braniteljima i njihovim obiteljima, 2. prodaja strateškom partneru, 3. prodaja zaposlenicima i 4. prodaja putem inicijalne javne ponude IPO).

Peti oblik privatizacije predviđa prodaju ili zamjenu preostalog dijela dionica sukladno tržišnim prilikama strateškom ulagatelju ili na tržištu kapitala na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske i uz prethodnu suglasnost Hrvatskog Sabora.

Prema istom Zakonu Republika Hrvatska mora zadržati u svojem vlasništvu najmanje 25% +1 dionice INA-e d.d. do ulaska Republike Hrvatske u Europsku Uniju.

Realizacijom četiri od pet oblika privatizacije Republika Hrvatska je trenutno vlasnik 44,85% dionica te su se time stekli uvjeti za početak pregovora o novom Međudioničarskom ugovoru, dok je MOL stekao ukupno 47,16% dionica.

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

U dosadašnjim pregovorima o Izmjenama i dopunama Ugovora o međusobnim odnosima dioničara INA- Industrija nafte d.d. posebna pozornost posvećena je korporativnom upravljanju te je dogovoreno slijedeće:

Nadzorni odbor imao bi devet članova od kojih bi pet imenovao MOL, tri Republika Hrvatska i jednog zaposlenici te da Republika Hrvatska predlaže Predsjednika Nadzornog odbora, a MOL Potpredsjednika.

Uprava bi imala šest članova (tri Republika Hrvatska i tri MOL,) te MOL imenuje Predsjednika čiji glas je odlučujući ako su glasovi izjednačeni.

Predlaže se odvajanje uloge člana Uprave i izvršnog direktora, odnosno da Uprava bira izvršne direktore za pojedina područja isključivo po principu stručnosti i kvalificiranosti.

Definirano je da bi se određene odluke od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku donosile isključivo jednoglasnim odlukama Nadzornog odbora. U te odluke između ostalog spadaju:

- Prestanak bilo koje osnovne djelatnosti Grupe ili reorganiziranje u bitnoj mjeri cjelokupnog njezinog Poslovanja.
- Promjena imena i sjedišta Društva.
- Novo zaduživanje (uzimanje novog duga) (pozajmljivanje, pribavljanje kredita, garancije, itd.) što bi rezultiralo Indeksom zaduženja većim od 50% u više od 2 uzastopna kvartala, pod uvjetom da u ovom razdoblju Indeks zaduženja u bilo kojem trenutku ne premaši 60%.
- Prodaja, zakup, zamjena, prijenos ili drugo raspolaganja bilo kojom nekretninom ili drugom imovinom člana Grupe čija vrijednost premašuje 5% konsolidirane vrijednosti neobrtnog kapitala Grupe posljednje zaključne financijske godine ili onda kad vrijednost takve imovine kojom se raspolaže u tekućoj financijskoj godini premaši 10% konsolidirane vrijednosti neobrtnog kapitala Grupe u posljednjoj zaključnoj financijskoj godini; ili
- Kada vrijednost takve nekretnine ili imovine iznosi manje od gore navedenog praga, prodaja, zakup, zamjena, prijenos ili drugi oblik raspolaganja bilo kojom nekretninom ili drugom imovinom člana Grupe koje je, prema mišljenju Uprave, značajna za poslovanje Grupe
- Prestanak uvrštenja dionica Društva na Zagrebačkoj burzi
- Izmjena ili raskid bilo kojeg postojećeg ugovora kome je član Grupe ugovorna strana čija vrijednost premašuje HRK 80.000.000, ukoliko takva izmjena ili raskid ne spada u redovit tijek poslovanja Grupe (ugovori povezani s uobičajenim poslovanjem Grupe smatrat će se redovitim tijekom poslovanja);
- Poduzimanje bilo kojeg zajedničkog pothvata (*joint venture*) od strane člana Grupe, koje se odnosi na bitan dio *dowstreama*, veleprodajnog ili maloprodajnog poslovanja Grupe. Bitni dio znači 5% konsolidirane vrijednosti neobrtnog kapitala Grupe u posljednjoj zaključnoj financijskoj godini ili kad ukupna vrijednost takvih transakcija u okviru tekuće financijske godine premašuje 10% konsolidirane vrijednosti neobrtnog kapitala Grupe u posljednjoj zaključnoj financijskoj godini;
- Stjecanje bilo koje nekretnine od strane nekog člana Grupe u slučaju kada naknada za stjecanje premašuje 5% konsolidirane vrijednosti neobrtnog kapitala posljednje zaključne financijske godine ili ako ukupna vrijednost takvih akvizicija u okviru tekuće financijske godine premašuje 10% konsolidirane vrijednosti neobrtnog kapitala Grupe posljednje zaključne financijske godine;
- Davanje prokure;

- Promjena računovodstvenih politika Društva ili Grupe, uz iznimku usklađenja s računovodstvenim standardima Strateškog ulagatelja i njihovim izmjenama i dopunama u odgovarajućem trenutku;
- Izmjene i dopune ili zamjena onih dijelova izmijenjenog i dopunjenog Poslovnika o radu Nadzornog odbora i izmijenjenog i dopunjenog Poslovnika o radu Uprave koja se odnosi prava na upravljanje društvom (tj. prava imenovanja i zamjene) Vlade;
- Odobravanje omjera isplate dividende iznad 40%
- Raspolaganje maloprodajnom imovinom Društva onda kad bi takvim raspolaganjem određeni teritorij Hrvatske ostao bez alternativne mogućnosti opskrbe gorivom. U svrhu primjene ovog stavka Ugovorne će strane u obzir uzeti razumno stajalište klijenta prilikom odlučivanja o tome postoji li alternativna mogućnost opskrbe goriva.

PRAVA MOLa U RASPOLAGANJU DIONICAMA INAe

Dogovoreno je također da MOL slijedećih dvije godine ne bi mogao raspolagati (prodavati, stavljati pod hipoteku i sl) cjelokupnim paketom dionica INA-e (dakle i onima koje je kupio od RH i onima koje je stekao u javnoj ponudi) bez suglasnosti Vlade Republike Hrvatske.

Ako tijekom te dvije godine dođe do sklapanja Ugovora o zamjeni dionica ili prodaje dodatnog paketa dionica MOL-u period u kojem Vlada Republike Hrvatske ima pravo veta na raspolaganje dionicama INAe u vlasništvu MOLa produžava se za dodatnih 3 godine.

Ukoliko ne dođe do prodaje dodatnog paketa dionica MOLu ili do zamjene dionica, nakon isteka 2 godine počinje teći rok od 60 dana u kojima se pregovara o eventualnom produžetku tog roka.

Ukoliko ikada nakon potpisa novog Dioničarskog ugovora dođe do preuzimanja većinskog paketa dionica u MOLu od strane bilo koga Republika Hrvatska bi imala pravo reotkupa cjelokupnog paketa dionica po fer cijeni koju bi utvrdio procjenitelj angažiran od Vlade Republike Hrvatske.

U slučaju da MOL nakon isteka pet godina odluči prodati dionice INA d.d. Vlada Republike Hrvatske imala bi pravo prvokupa cjelokupnog paketa dionica INA-e d.d. koje bi u tom trenutku bile u vlasništvu MOL-a.

EVENTUALNA ZAMJENA DIONICA

Kako je tijekom pregovora o novom dioničarskom ugovoru otvorensa u jednom trenutku i rasprava o mogućoj zamjeni dionica između Vlade Republike

Hrvatske i MOLa, predlažemo i potpisivanje dokumenta koji bi uredio to područje, ali treba istaknuti da bi taj dokumenat bio neobvezujući za obje strane.

„Protokol o eventualnoj zamjeni dionica“ sastojao bi se od elemenata važnih za eventualnu razmjenu dionica INA-e d.d. u vlasništvu Republike Hrvatske sa dionicama MOL.-a u vlasništvu Mol Hungarian Oil and Gas Plc.

Ukoliko dođe do eventualne zamjene njoj bi prethodila procjena fer vrijednosti obaju dionica od strane međunarodne revizorske kuće i po najboljim međunarodnim standardima.

INVESTICIJSKI UGOVOR

Protokol također sadrži osnovne elemente investicijskog Ugovora. Investicijskim Ugovorom reguliralo bi se prava Republike Hrvatske koja stječe temeljem vlasništva dionica MOL-a. Republike Hrvatske imala bi predstavnika u Odboru direktora MOL-a. Kod svakog eventualnog emitiranja novih dionica Republika Hrvatska bi imala pravo sudjelovati u dokapitalizaciji i zadržati svoj udjel na istom nivou.

IZDVAJANJE PLINSKOG BIZNISA

Glavni ugovor o plinskom poslovanju sadrži sve elemente izdvajanja, odnosno otkupa plinskog biznisa iz poslovanja društva INA d.d.

Potrebe Republike Hrvatske za plinom u 2008. godini su na razini 3,2 milijarde kubnih metara prirodnog plina godišnje. Od tih količina 60% namiruje se proizvodnjom INA d.d., dakle iz domaćih izvora. Ostalih 40% potrebnih količina namiruje se uvozom temeljem višegodišnjeg Ugovora sa Gazpromom.

Cijena po kojoj se plin uvozi utvrđuje se po formuli kojom se uzima u obzir kretanje cijene naftnih derivata, koji se koriste za proizvodnju toplinske energije (mazut sa 3,5% sumpora i mazut sa 1% sumpora i ekstralako loživo ulje). Na tako dobivenu cijenu dodaju se troškovi transporta te ona prosječno za 2008. godinu iznosi 2,38 kn/m³, od čega 0,35 kn/m³ čine troškovi transporta te 2,3 kn/m³ cijena ruskog plina na slovačkom terminalu Veliki Kapošany.

Prosječna prodajna cijena plina na Hrvatskom tržištu je 1,22 kn/m³. Zbog takve razlike u prodajnoj i uveznoj cijeni INA u svojim poslovnim knjigama za 2008. godinu prikazuje poslovni gubitak na plinskom biznisu od 1,450 milijardi kuna. Direktive EU nalažu da cijena domaćeg plina do 2012. godine postane referentna tržišna cijena, a to je cijena po kojoj se mogu nabaviti preostale potrebne količine plina. Upravo u tome vidimo jedan od najvažnijih razloga za izdvajanje i otkup plinskog biznisa iz sastava INAe.

Stoga je dogovoreno da će INA osnovati dva zasebna društva kćeri. Prvo društvo nastavilo bi se baviti snabdjevanjem plinom cjelokupnog tržišta Republike Hrvatske na način da od INAE preuzima ugovor sa Gazpromom, i otkupljuje od INAE cjelokupnu godišnju proizvodnju plina.

Drugo društvo bilo bi vlasnik i operater podzemnog skladišta plina.

Razlozi zbog kojih bi Republika Hrvatska trebala biti zainteresirana za stjecanje vlasništva nad tim društvima su slijedeći:

- Direktive Europske unije nalažu da se prodajna cijena izjednači sa referentnom tržišnom cijenom plina. Iz tog razloga izvjesno je da će cijena plina u Republici Hrvatskoj morati rasti sljedećih nekoliko godina.
- Referentna tržišna cijena plina je cijena ruskog plina na hrvatskoj granici.
- Ukoliko uvoz i snabdjevanje hrvatskog tržišta plinom ostane u sastavu INA-e, ona neće biti motivirana da u pregovorima sa Gazpromom ili drugim potencijalnim dobavljačima ispregovara što je moguće nižu cijenu, iz razloga jer će po toj cijeni prodavati i plin iz vlastite proizvodnje.

Cijena po kojoj bi Republika Hrvatska kupila društvo-kćer bila bi simbolična, uvećana za cijenu utisnutog plina u podzemno skladište u trenutku prodaje. To društvo preuzelo bi postojeći Ugovor INA-e d.d. sa Gazpromom o uvozu plina te bi bilo zaduženo za pregovore o novom Ugovoru.

INA d.d. bi se obvezala na prodaju cjelokupnih količina plina iz vlastite proizvodnje tom društvu, te na kupnju plina za vlastite potrebe od tog društva po cijeni koja bi se dogovorila kao cijena za povlaštene kupce.

Cijena plina po kojoj bio INA d.d. prodavala cjelokupnu proizvedenu količinu plina rasla bi u nekoliko godina do referentne tržišne cijene.

Dinamika rasta navedene cijene definirana je po formuli $P=240+(1-D)\times(I-240)$ gdje su I (izraženo u US \$) uvozna cijena na granici Republike Hrvatske. 240 (izraženo u US \$) je očekivani prosjek potrošačke cijene. D je popust na razliku između uvozne cijene i trenutne prosječne potrošačke cijene. Navedeni popust iznosio bi po dinamici 99% u 2009. godini, 70% u 2010, 50% u 2011, 25% u 2012, 10% u 2013 te 5% u 2014. 5% zadržao bi se kao dugoročni popust.

Usporedno sa rastom cijene, a u skladu sa praksom i pozitivnim propisima Europske unije uvodio bi se Royalty (rudarska naknada), koji trenutno iznosi 2,6% prodajne cijene plina, te bi na toj razini ostao u 2009. godini.

Nakon toga on bi se godišnje povećavao za 1,48% sve do razine od 10% prodajne cijene plina.

Za normalno funkcioniranje novoosnovanom Društvu potreban je obrtni kapital koji bi osigurala INA d.d. u vidu kredita do maksimalnog iznosa od 100 miliona \$ u narednih pet godina. Za odobreni kredit INA d.d. ne bi tražila jamstvo Republike Hrvatske, već bi tražila korporativnu garanciju kupca i/ ili „comfort letter“ Vlade Republike Hrvatske. Kupnja tog Društva očekuje se do kraja lipnja 2009. godine.

Republika Hrvatska bi putem društva Plinacro d.o.o. kupila i drugo izdvojeno društvo Podzemno skladište plina Okoli d.o.o. koje je operater postojećeg podzemnog skladišta Okoli 1 i koje bi bilo investitor u budućim novim skladištima.

Plinacro i INA trebali bi sklopiti Ugovor prema slijedećim parametrima: Plinacro će angažirati, a INA prihvatiti, neovisnog vještaka čija će zadaća biti procjena vrijednosti tvrtke PSP Okoli d.o.o prema metodologiji koja se primjenjuje u sličnim transakcijama do 20. siječnja 2009. godine. Do konca siječnja definirati će se način, uvjeti i rokovi plaćanja.

Dodatno treba spomenuti da je dio dogovorenog paketa i ubrzavanje izgradnje interkonekcija mađarskog i hrvatskog plinskog transportnog sustava do kraja 2010 godine (u važećim dokumentima to je bilo do konca 2011. godine).

Sve gore navedeno, ukoliko bude prihvaćeno od strane Vlade Republike Hrvatske, treba biti ugrađeno u adekvatne dokumente koje bi Vlada Republike Hrvatske naknadno usvojila svojom Odlukom.

POTPREDsjedNIK
I MINISTAR GOSPODARSTVA,
RADA I PODUZETNIŠTVA

Damir Polančec, dipl. ing.